



Voorlegger vergadering Raad van Bestuur UWV

Vergadering Raad van bestuur	
Datum	23 januari 2024
Agendapunt	Agendapunt 4 Nummer 24 – 024
Onderwerp	Januarinota 2024. Ontwikkelingen wetten en fondsen UWV 2023-2024
Directeur	Directeur FEZ
Opsteller	
Portefeuillehouder RvB	Maarten Camps
Onderwerp heeft instemming van	
Directeur	Toelichting

Door Raad van Bestuur te nemen besluiten

Het vaststellen van de Januarinota 2024 en toestemmen om de Nota aan het ministerie van SZW te sturen en extern te publiceren.

Samenvatting onderwerp en reden bespreking

Volgens de SUWI-regeling dient UWV de Januarinota uiterlijk 31 januari te verzenden naar het ministerie van SZW. De Januarinota 2024 leggen we bij deze aan u voor. Wij vragen u om deze nota vast te stellen en toestemming te geven deze extern te publiceren.

Met de Januarinota 2024 presenteert UWV de realisaties voor 2022 en de geactualiseerde ramingen voor 2023 en 2024. De Januarinota is de derde en laatste financiële nota in een cyclus van 3 nota's per jaar. In juni begint de nieuwe cyclus met de Juninota 2024 waarin voor het eerst prognoses voor 2025 worden opgenomen.

Voor de ramingen 2023 en 2024 hebben we gebruikgemaakt van de beschikbare statistische en financiële gegevens tot en met oktober 2023. Daarnaast zijn de UWV-volumeramingen gebruikt die tot stand zijn gekomen in samenwerking met SBK-Kenniscentrum. We hebben de tekst van de Januarinota afgestemd met SBK en de divisies. Een conceptversie van de nota is al eerder verzonden naar SZW. Ambtenaren van SZW hebben behoefte aan een eerdere levering van onze cijfers dan ons publicatiemoment vanwege eventuele begrotingsbijstellingen in de voorjaarsbesluitvorming.

Belangrijkste punten uit de nota zijn de volgende:

Algemeen

De uitkeringslasten zijn sinds 2023 sterk gestegen. Het kabinet heeft vanwege de hoge inflatie besloten om het wettelijk minimumloon op 1 januari 2023 in één keer met 10,15% te verhogen. Daarna volgde op 1 juli 2023 een indexatie van 3,13% en op 1 januari 2024 nog eens 3,73%. De loongerelateerde uitkeringen stijgen mee met deze verhogingen.

Werkloosheid

Op basis van de CPB-raming voor de werkloze beroepsbevolking zal het aantal WW-uitkeringen in 2023 stijgen tot 161.000 en in 2024 tot 181.000. Ondanks dat de economische groei stilvalt is de toename van het aantal WW-uitkeringen beperkt. De WW-uitkeringslasten stijgen van € 2,5 miljard in 2022 naar € 2,9 miljard in 2023. In 2024 volgt een verdere toename tot € 3,4 miljard.

Arbeidsongeschiktheid

Het totaal aantal uitkeringen voor de arbeidsongeschiktheidswetten stijgt in de periode 2022-2024. De totale uitkeringslasten voor de arbeidsongeschiktheidswetten stijgen van € 14,1 miljard in 2022 naar € 16,2 miljard in 2023. In 2024 stijgen de uitkeringslasten verder naar € 17,9 miljard.

Sinds 1 oktober 2022 past UWV een vereenvoudigde WIA-claimbeoordeling toe voor de leeftijdscategorie 60 jaar en ouder. Hierdoor wordt bij de WIA het inlopen op de achterstanden bij de claimbeoordeling zichtbaar. Enerzijds neemt het aantal voorschotten af en anderzijds neemt het aantal toekenningen toe. In tegenstelling tot onze ramingen in de Juninota 2023 verwachten we dat de achterstanden meer worden ingelopen en dat het niveau van de WIA instroom hoger uitkomt. Daarnaast namen we in de Juninota nog aan dat de maatregel een verlagend effect zou hebben op de IVA-instroom. Deze aanname is komen te vervallen. UWV heeft maatregelen getroffen om meer cliënten van 60 jaar en ouder met mogelijk recht op een IVA-uitkering als zodanig te beoordelen. Sinds de genomen maatregelen zien we het effect hiervan ook terug in het percentage IVA-uitkeringen aan 60-plussers.

Ziekte

De Ziektewet-uitkeringslasten stijgen van € 2,0 miljard in 2022 naar € 2,2 miljard in 2023. In 2024 komen de uitkeringslasten uit op € 2,3 miljard. Bij de groep uitzendkrachten dalen de Ziektewet-uitkeringslasten in 2023 en 2024. Hier liggen twee oorzaken uit 2023 aan ten grondslag: een aantal grote uitzendbureaus is eigenrisicodragers voor de Ziektewet geworden en door een wijziging in de cao voor uitzendkrachten kan niet langer een beroep op het uitzendbeding bij ziekte worden gedaan om de uitzendovereenkomst te beëindigen.

Zorg

De Wazo-uitkeringslasten stijgen van € 1,8 miljard in 2022 naar € 2,8 miljard in 2023. In 2023 stijgen de uitkeringslasten sterk door de nieuwe Wazo-Wbo-regeling (Wet betaald ouderschapsverlof). In 2024 komen de totale uitkeringslasten uit op € 2,7 miljard.

UWV-fondsen

De totale UWV-lasten nemen toe van € 27,6 miljard in 2022 naar € 31,4 miljard in 2023. In 2024 komen de totale UWV-lasten uit op € 33,1 miljard. Tegenover de lasten staan de premiebatens van werkgevers en de rijksbijdragen van de Rijksoverheid, die jaarlijks het UWV-lastenniveau overstijgen. Het totale fondsvermogen bedraagt in 2022 € 25,3 miljard. In 2023 neemt het geraamde totale fondsvermogen toe tot € 34,0 miljard en in 2024 stijgt dat verder tot een niveau van € 44,3 miljard.

UWV ontvangt en betaalt sinds september 2022 weer rente over respectievelijk positieve en negatieve rekening courant bedragen van de UWV-fondsen. In 2023 ontvangen we per saldo € 851 miljoen en in 2024 € 1.215 miljoen aan netto rentebaten.

Wat betreft de UWV-fondsen speelt een aantal ontwikkelingen. Zo heeft de 16e Studiegroep Begrotingsruimte onderzoek gedaan naar de mogelijkheden tot afschaffing van de fondsen en hierover het rapport *Van financiering verzekerd* uitgebracht op 24 november 2023. Adviezen in dit rapport met betrekking tot UWV zijn:

- Voeg de fondsen - uitgezonderd Werkhervattingskas - samen en richt verantwoording op wetten en regelingen.
- Laat eventueel premies - uitgezonderd Werkhervattingskas - landen op rijksbegroting en financier UWV met rijksbijdrage.

We blijven de ontwikkelingen rondom de vereenvoudiging/afschaffing van de fondsen op de voet volgen.

Gevolgen voor mensen

Niet van toepassing.

Kansen en risico's voor (de opdracht van) UWV

Jaarlijks neemt het gezamenlijk fondsvermogen fors toe door hoger dan lastendekkende premies en bedraagt eind 2024 naar verwachting ruim € 44 miljard. UWV is fondsenbeheerder maar heeft geen invloed op de omvang van het fondsvermogen met uitzondering van het vermogen van de Werkhervattingskas. (Opvolging van) het advies van de studiegroep helpt om onnodige discussies over de fondsvorming te voorkomen.

Strategische aspecten van het besluit

Niet van toepassing.

Bedrijfsvoering (personeel/financieel)

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Vervolgtraject besluitvorming

Bij vaststelling door de RvB op dinsdag 23 januari, streven we naar het verzenden van de Januarinota op woensdag 24 januari naar het ministerie van SZW.

Communicatie

Maandag 29 januari wordt de Januarinota intern en extern gepubliceerd, voorzien van een nieuwsbericht.

Openbaarheid

Deze documenten kunnen openbaar gemaakt worden:

- | | | |
|---|-------------------------------------|---------------------------------------|
| 1 | <input checked="" type="checkbox"/> | Ja, in hun geheel. |
| 2 | <input type="checkbox"/> | Deels. |
| 3 | <input type="checkbox"/> | Nee, de bijbehorende bijlage(n) niet. |
| 4 | <input type="checkbox"/> | Nee, helemaal niet. |

Metadata

Omschrijving: Januarinota 2024. Ontwikkelingen wetten en fondsen UWV 2023-2024

Trefwoorden: Financiële nota, uitkeringsvolumes, uitkeringslasten, ramingen wetten en fondsen.